

להתוודע שגליון זה משמש רק לאלו שכבר למדו ורוצים לחזור עליו בקצרה, אבל לא ללמוד מזה בתחילה, וכש"כ שלא לטפוס מזה הלכה למעשה

קודם האפיה יש לאסור באכילה אף שלא שהה שיעור מיל ויש מתירין בהפסד מרובה אף באכילה כל שלא שהה שיעור מיל ולא מינכר בה סימני חימוץ ואם היה בשוגג יש להקל בשעת הדחק. ואף דקי"ל דאם אפה מיד מותר לאכול אותו המצה מ"מ אין יוצאין בה ידי חובת מצה דכל שיש בו מי פירות אפילו מועט כל שנרגש בו טעם המי פירות מקרי מצה עשירה ואין יוצאין בה ידי חובה. ואפי' אם לשה במים ואח"כ קיטפה מלמעלה במי פירות ואפאה ג"כ אין יוצא בה חובת מצה.

מי פירות ומים שנערבו מתי בטלים המים? מי פירות שנתערב בו מים לא מהני ביטול וכל שיש במי פירות אפילו משהו מים כבר נשתנה טבעו ויכול להחמיץ עיסה וממהר עוד להחמיץ יותר וצריך להחמיר לתתלה שלא ללוש בהם חוץ ביין שנתערב בו מים עד שלא נגמרה עשייתה דנתהפך המים ג"כ ליין ולפי"ז אם נתערב המים ביין אחר התסיסה אין עוד לאותו יין דין מי פירות ואפילו קודם לישא לא נתבטל. יין צמוקים או דבש צמוקים אף שנעשים ע"י מים הוי כמי פירות גרידא ודוקא אחר שכבר נגמר תסיסתם וגם שלא נשפך בו עוד מים אח"כ ודוקא כשהצמוקים הם הרבה שאם הם אחד משהו במים נחשב כמי פירות עם מים ומחמיץ ויש מחמירין בצמוקין בכל גווני דלא נחשב מי פירות וכל בעל נפש יחמיר שלא לאכול מצה שנילושה בהן רק למכור או לשהות עד אחר פסח.

מי פירות לבד מה דינם? אין נוהגין ללוש במי פירות ואפילו לקטוף המצות אין נוהגין רק לאחר אפייתן בעודן חמין ויש ליוהר מליקחן ללילות ראשונות לכזית של חובה דהוי כעין מצה עשירה ובפרט כשמחזירין אח"כ שוב לתנור, ואפילו כבר לשה ואפאה מיד אין לאוכלה בפסח אלא ישאנו עד לאחר הפסח, אם לא בשעת הדחק לצרכי חולה או זקן הצריך לזה מיהו יאפס מיד ודוקא במי פירות לחודיהו אבל במי פירות עם מים אין ללוש לתתלה אפילו בשעת הדחק.

נמצא חטה במשקה מה דינו? חטה שנתבשל או שנכבש מעל"ע דבכש או ביין וחומץ מותר הרבש והיין אפילו נתרככה ונתבקעה החטה שם ובלבד שלא נתערב בהם מים דאם נתערב מחמיצין טפי. וחטה שנמצאת במי דבש או ביי"ש הנעשין מפירות או בשכר של תמרים ופירות וידוע שלא נתערב בהם שום מים אחר עשייתן נסתפקו האחרונים אם אוסר או לא ויש להחמיר שלא לשתותן אבל לשהותן עד אחר פסח או למכור לעכו"ם יש להקל. אכן אם ידוע שהחטה לא היה מע"ל במים אין להחמיר אפילו לשתייה וכן אם החטה לא נתבקעה רק נתרככה לבד יש להקל אפילו אם אינו ידוע לו כמה שהתה אם לא שידוע לו ששהתה החטה מעל"ע במים.

חטה שנמצאת בשומן שהתיכו מה דינה? שומן הוי מי פירות לפיכך חטה שנפל לתוך שומן אפילו רותח אינו אוסר ואפילו נתבקע החטה ובלבד שלא נתערב מים בתוך השומן אחר שהתיכו אותו ואף שבלא"ה יש בכל שומן תערובת מים אין לחוש לזה לפי שנשרף בבישולו ולכן אפילו ידוע שעירב להדיא תוך השומן מים מעט קודם שהתיכו אותו אין לחוש, וכ"ז בידוע שנפלה אחר שהתיכו השומן אבל אם נמצא חטה בתוך שומן ואינו ידוע אם נפלה מקודם או אח"כ אם הריקו השומן מקדירה שבישל בה לכלי אחר ושם נמצא החטה אף שהיה השומן עדיין רותח מותר וכן אפילו אם נמצאת החטה באותו כלי שהתיכו בה רק שהיה לאחר שהסיריה מן הכירה והעמידוה במקום אחר ושם נמצאת החטה בה אפילו בעוד השומן רותח מותר, אבל אם נמצאת החטה הבקועה בכלי ראשונה שהתיכו בה השומן בפסח והיא במקומה עומדת אסור השומן ואם אומר בבידור שיודע שלא התיך תיכף אחר ההדחה רק שכבר נתייבש המים מקודם אפילו נמצאת החטה קודם שנתבשל השומן בישול יפה ג"כ מותר. ואם עשו בשומן עגולים ממצה טחונה ונמצא חטה בהם אם לא עירב בהם מים רק שומן וביצים מותר אבל אם יש בהעגולים מים ג"כ אפילו מעט אסור והי"ה המצה ששורין אותה במים לאחר אפייתה וסוחטין אותה ואח"כ לשיך אותה בשומן אם נפלה חטה לתוכה יש להחמיר ולאוסרה.

מצה שנאפה בתנור עם חמץ מה דינה? אם אפו חמץ עם מצה בתנור אחד אפילו בתנור קטן וסחום אפילו תוך הפסח לא נאסרה ואפילו היו נילושים בשמן או שומן ומ"מ אותו מקום שעמד החמץ בתנור צריך היסק כדי להכשירו אבל שארי מקומות בתנור א"צ הכשר, אא"כ נגעה בחמץ בתנור כשהם חמין שאו נוטל ממקום שנגעה כדי נטילת מקום שהוא כעובי רוחב אצבע אגודל בינוני והשאר מותר ויש מחמירין בנעשה תוך הפסח לאסור כולו ויש להקל גם בזה.

מהו מצה כפולה ומה דינה? מצה שנתכפלה בתנור ודבוקה עד שאין שולט שם האש אוסרים אותה אם האפיה היה תוך הפסח כולה ואע"פ שיש במצה ששים נגדו אין מתבטל אבל באינה דבוקה ממש אין לאסור ומ"מ אם לא קרמו פניה דלמטה במקום הכפל ואפילו יש לו ספק בזה אסור, אבל שאר מצות שבתנור אפילו אם נוגעים ונושכים בזו מותרים אפילו אם נגעו בה במקום הכפל ורק צריך ליטול במקום הנגיעה כדי נטילה, ואם היתה אחת מהן משוחה שומן אפילו ההיתר שמן אם נגע במקום הכפל כולו אסור אבל שלא במקום הכפל סגי לה בכדי נטילה ואם היתה המצה הכפולה שמן אוסרת לחברתה הנוגע בה בכולה, ובנאפית קודם פסח אפילו בנמצא תוך הפסח אין לאסור רק מקום דבוקה וסביבו כדי נטילה והשאר מותר אף דלית בהו ששים נגד מקום הכפל. אם נמצא בביתו מצה כפולה ונפוחה לאחר הפסח אין להחמיר. וטוב להוציא מצה כפולה או נפוחה במרדה אחרת אם יש באפשרו.

מהו מצה נפוחה ומה דינה? מצה נפוחה שנחלקה עובי המצה באמצע וחלק העליון עלה למעלה או שלא נחלקה כלל אלא שתפח גוף המצה באמצעיתה ועלה אסורה כל המצה אף במקום שלא נפחה ואפילו אם הנפחה היתה רק באחת מן הקצוות ואפילו יש ס' במצה נגד מקום הזה ואין חילוק בין קודם פסח או בפסח, ואין לאסור אא"כ החלל הוא גדול כ"כ כמו אגוז לזו או כמו אצבע גדול בינוני ודוקא כשעלה החלק העליון מן המצה בגובה למעלה אבל אם לא עלה למעלה אלא שבתוך עובי המצה יש נקב חלול כשיעור שנתבאר אוסרים מקום הנקב לבד והשאר מותר אפילו תוך הפסח ואין אוסרין אפילו במקום הנקב אלא כשיש בתוכו אבעבועות אבל אם הוא חלק מותר ואם יש במצה שני נקבים נקב בתוך נקב אסור כולה. וכ"ז אם הנפחה נעשה בתנור בפעם ראשון אבל אם לאחר שנאפה טחו אותה בשומן והחזירוה לתנור ונתפחה שרי. אבל אם עלה עליה קרום דק מלמעלה ולא באמצע עובי המצה כדרך שעולה על הפת בשעת אפייה מותרת.

האם צריכין כהיום לחשוש למצה נפוחה? י"א בדמעות דקות שלנו אין לחוש להאבעבועות והחללים הנכרים מבחוץ ומבפנים ואפילו אינם קרומים דקים רק קצת כעובי אין לחוש ונפוח באמצעיתה היינו שנפרד חצי העובי העליון מהתחתון וזהו שכיח רק במצות העבות קצת. ואפילו באופן שהיא נפוחה לכו"ע י"א שאין לאסור תערובתה כ"א אותה מצה עצמה שנתפחה והי"ה לענין כפולה ויש מחמירין לאסור התערובות בנפוחה אך בהנאה יש להקל, ועכ"פ בסי' יש להקל ובפרט בריקין דקין כמו מצות שלנו אפי' מי שירצה להחמיר עכ"פ אין להחמיר בתערובות.

האם מותר ליגע מצה אחת לחברתה בתוך התנור? אם שני מצות שוכבות זו על זו אפילו רק מקצת מצה זו היה מונח בתנור על מקצת מצה זו והניח שם עד שנאפו כך נאסרה כל מצה עליונה ומצה שתחתונה ואם היה זה קודם פסח מסיר מקום הדבוק עם רוחב גדול ממצה זו וכן כה"ג ממצה שתחתיה, אבל אם האופה הפרידן תיכף נראה להתיר. וכן יש ליוהר שלא יגעו זה בזה בתנור בעודן לחין ובדיעבד אם נגעו ונשכו זה בזה כיון ששניהם נוגעין למטה בחום התנור מותר.

מי פירות עם מים מה דינם? מי פירות עם מים ממהרים להחמיץ יותר משאר עיסה אפילו בפחות משיעור מיל בין שהמי פירות מרוכין והמים מועטין ובין להיפך, ואין חילוק בין שנילוש תחלה עם מי פירות ואח"כ באו למים קודם שנאפה או להיפך, הילכך אין ללוש בהם ואם לש בהם יאפה מיד ואם עבר ושהה

האם צריך לדקדק כשמוציאים מצה כפולה שלא יגע במצות אחרות?

הגש
במצות...

Sponsored By: **DollarPhone**

כל הזכויות שמורות להמפעל 'הילכתא דיומא' ואסור להעתיקם בלי רשות מהנהלת המפעל

לחשיב הלוח לחצות חצות דמי חודש דמי ציודים וטבלאות Tel / Fax / Fax on Demand 1 800 466-7593 www.dollarphone.org

השליח עירון

היטב, וי"א דאף קודם פסח יש לזוהר בזה א"כ עומד עליהם בשעת אכילתם עד שיגמרו לאכול ומה שנשתייר לא יניחנו מוטל לפניהם.

זהירות שלא להחמיץ בשר העופות. אם שפשו מורסן באווז לח ממים האווז אסור ואפילו אם ירצה לשפשף א"כ ולהדריחו לא מהני אפילו לא ידיחו א"כ במים רק במי פירות, ואפילו אם ירצה להפשיט העור כולו ממנה אסור. ובע"פ משש שעות ולמעלה עד הפסח דשיעורו או בששים יש להתיר האווז בשפשוף והדחה היטב במים ובתנאי שיאכלנו קודם הפסח ויש מקילין אף לאכלו תוך הפסח במקום הפסד מרובה. ויש לזוהר שלא להבהב העופות בקשין וכל זה אינו אלא זהירות בעלמא לכתחלה אבל מעיקר הדין אין לאסור אפילו ידעינן שהיו חטים מחומצים.

יש לו מכה בפסח וצריך ליתן עליה חטה לעוסה מה יעשה?

לא ילעוס אדם חטים ויתן על גבי מכתו שיחמיצו כשישהו ע"ג מכה בשיעור מיל ויעבור עליהן בכ"י ואפילו לעסן והניחן ע"ג מכתו קודם פסח צריך להסירן כשתגיע שעה ששית בע"פ א"כ כבר נסרחה עד שנפסלה מאכילת כלב, וכל זה בחטים של ישראל אבל חטים של גוי שלעסן הגוי והשאלין לישראל להניחן ע"ג מכתו בפסח ה"ז מותר אם אין האחריות של הרטיה על הישראל ואם אין לגוי חטים יכול הישראל להקנות לו חטים משלו וילעסן הגוי ושוב יקבל הישראל ממנו את הרטיה רק בתורת שאלה. ואין בו איסור הנאה דהוי שלא כדרך הנאתו ואין בו איסור רק מד"ס ובמקום חולי ואפילו אין בו סכנה לא גזרו ומ"מ אם יוכל להתרפא כשירכך רטיה זו של חטין ע"י מי פירות אין נכון לעשותו ע"י רוק. וכ"ז אם מכתו אין בה סכנה אבל כשיש בה סכנה מותר אף במקום שיש לאו דב"י אם רק אפשר שרפואה זו תועיל לו ואין בקל לעשות בדרך היתר ואפילו אכילה ושתייה גמורה של חמץ נמי מותר לרפואתו.

נותר אכילת הבהמה מה דינו? הנותן שעורים לבהמתו ומצא בהם ריר צריך לבערם ואף שלא שהתה הבהמה באכילתה כשיעור מיל אבל מסתם אין לחוש אם ביטל בהדיא קודם שנתן לבהמתו ואמר כל השעורים שישארו מבהמתי אני מבטל. ויש מחמירין לבער כל הנותן מן הבהמה אף על פי שאין רואה עליו ריר, וכל זה בסוס וכה"ג אבל בשור ופרה יש להחמיר אפילו מן הסתם דידוע שמוציאין ריר באכילתם ונכון להחמיר בכל הבהמות לבער הנותן אף שאין רואה עליו רוק וע"כ טוב לכתחלה שיתן לבהמתו מעט מעט כדי שלא ישתייר כלום.

זיעה האם מחמצת או לא? שק מלא קמח שנתלחלח מזיעת החומה או כותל של עץ שמזיע מותר ואין חילוק בין אם הזיעה באה מפני מיעוט אויר כמו שמצוי במרתפים וכו' בין אם באה מכת מים שיש בה כגון בחומה של לבנים חדשים שלא נתייבשו עדיין וכו', ומ"מ לא עדיף ממי פירות ולפי מה דפסקינן דמי פירות עם מים ממהירים להחמיץ אין ללוש בהם לכתחלה ואם הוא מלוחלח עדיין ירקדנו ויקיים המלוחלח עד אח"פ והנותן ילוש ויאפה לפסח, וכל זה בזיעה הבאה מכתלים אבל אם הזיעה באה מחום והבל דמים חמין הנמצא בה לכו"ע הוי תולדות המים ומחמיץ. ויש אוסרים בכ"ז חוץ בזיעה של אבנים או מתכות או זכוכית ד"א דגם לסברא זו איננה מחמיץ ולדינא עיקר כדעה הראשונה דמותר בכ"ז ומ"מ יש לחוש לכתחלה לדעת האוסרין ואעפ"כ להשהותו לאחר הפסח שרי ואם רוצה להשתמש בקמח זו לפסח יש להתירו ע"י ריקוד ואפילו נתייבש והקמח המלוכלך יזרקנו והשאר ישתמש בו.

מלח ותבלין האם צריכין מיוחדין לפסח? יש לברר המלח של ים מחטים שלא יהיו בתוכו אבל במלח שחופרין מן הקרקע אינן בכלל מים אלא הם כמי פירות דאינן מחמיצין ומ"מ ראוי גם בזה לבדוק אותם. ואם לא בירר ונמצא חטין במלח אם יבשים מותר המלח אפילו בפסח ואם מצאן שנתרכבו אם הוא בע"פ אחר חצות צריך ליטול כדי נטילה וזורקן והשאר מותר אבל אם מצאן בפסח לכתחלה אין להשתמש בכל המלח שבכלי וזורקן כדי נטילה סביבן והשאר משהן עד לאחר פסח ובדיעבד אם נשתמש בהם אין לאסור המאכל א"כ ששמו מאותו כדי נטילה תוך המאכל דאז אסור כל המאכל. גם התבלין יש לברר ולהשליך גרעיני תבואה שימצא בהם קודם ששימם בתבשיל וקודם שידוך אותם אבל התבלין אין בהם חשש אפילו נמצאו הרבה בהם.

האם מותר לעשות תבשיל ממלח וקמח בלי מים? תבשיל העשוי משמן ומלח עם קמח מותר והוא שלא יהא בו מים אבל אי איכא בו מים אפילו כל שהוא מחמיץ ואצ"ל אם לא היה בתבשיל שמן כלל רק מים ומלח עם הקמח דודאי מחמיץ. ודוקא כשהמלח הוא מועט ונשתנה צורתו מצורת המים אבל מים גמורים חיישינן בכל שהוא ואפשר נמי אי איכא מי מלח מרובה חיישינן. ולדידן שנוהגין להחמיר במי פירות גם זה אסור אם לא לצורך חולה וזקן, ואפשר דהא דמחמירין במי פירות היינו שלא לעשות מעשה בידיים לערב מי פירות עם הקמח אבל מי פירות שנתערב ממילא מותר.

קלוי מה דינו בפסח? כרמל שמהבהבין אותו באור וטוחנין אותו אין מבשלים הקמח שלו במים ואם עברו ונתנו תוך המאכל אסור המאכל בהנאה ואסור להשהותו, ואפילו אם הקמח עצמו נקלה בתנור לא יבשלו במים ויש מתירין לבשל קמח הקלוי ויש לסמוך על דבריהם בדיעבד שאם עבר ועשה ממנו תבשיל יש להתירו בהנאה או להשהותו עד לאחר הפסח ומצה אפויה שנמצא קמח בתוכה אסור ליתנה ברוטב ואם נתנה אוסרת התבשיל אף בהנאה. אם נמצא שבולת ריקנית בתבשיל נימוח אין חוששין שמא היה דגן מחומץ בשבולת ונפל לתוך התבשיל.

חרדל ומיני טיבול מה דינם בפסח? חרדל או שאר מיני טיבול שיש בהם מים אין נותנין בהם קמח ואם נתן לתוך החרדל יאכל מיד ולא ישהנו שמא יחמיץ, ואי אין בהם מים כלל הוי מי פירות ואינם מחמיצין אפילו הם דברים חמוצין בעצמן ואנן דמחמירין במי פירות לבד ג"כ אפילו אין בהם מים כלל רק מיני טיבולים שנעשים מחומץ יין עם קמח ג"כ אסור. והמנהג שלא לאכול חרדל כלל בפסח אפילו נתערב בין קודם פסח ומ"מ בדיעבד אם נפל חרדל לתבשיל אינו אוסר וכן מותר להשהות חרדל עד אחר הפסח כיון שהוא בלי קמח. ויין שניתן בו חרדל בעודו תוסס מותר לשהותו אבל לא לשתותו.

כשנותן תבואה לתרנגולים בפסח במה צריך לזוהר? אין שורין מורסן או סובין לתרנגולים בשום פנים ולא חולטין ולא מהני שיהא עומד שם לראות שלא ישהו המורסן במים שיעור מיל דשיעור זה אינו אלא בדיעבד אבל לכתחלה אסור להשהות אפילו רגע אחד. והקליפה של הקש שהגרגר מונח בו אינו מחמיץ. וכשנותנים להם שעורים או חטים לאכול יזוהר שלא להשליכם מתחלת שש ומעלה במקום לח שיבוא לידי חימוץ, ואפילו הניחן במקום יבש טוב לזוהר שלא ליתן לפנייהם מים לשתות בעוד שהשעורים מונחין לפנייהם אלא יכבד מתחלה אותו מקום

Sponsored By: DollarPhone **זכות הלימוד** כל הזכויות שמורות להמפעל 'הילכתא דיומא' ואסור להעתיקם בלי רשות מהנהגת המפעל

להתנדוע שגליון זה משמש רק לאלו שכבר למדו ורוצים לחזור עליו בקצרה, אבל לא ללמוד מזה בתחילה, וכי"כ שלא לפסוק מזה הלכה למעשה

הנמצאים בגללי בהמה אפילו הם מרוככים לא נתחמצו. וכ"ז שאינם מחמיצים אלו הנזכרים הוא כשהוא לבדו אבל מ"מ יש חילוק ביניהן דחלב [וכן חלב ושומן ודם] דינו כמי פירות לכו"ע ועם מים ממחרת להחמיץ אבל זיעת אדם וכן צואה של כל בע"ח י"א דאינו מחמיץ כלל ויש שמחמירין גם בזה.

קמח ודגן שנפל עליו דלף מה יעשה? קמח שנפל עליו דלף אפילו כל היום אינו בא לידי חימוץ ואפילו אם מתפשט הלחות יותר ממקום שהדלף מכה שם והוא שיהיה הדלף טורד בלי הפסק ויאפנו מיד לכשיפסיק וזהו לכתחלה אבל דיעבד אין אסור אלא כשנשתתה שיעור מיל אחר שהפסיק הדלף, ואם הוא מסופק אם הדלף טורד אם לאו אפילו להשהותו אסור. ויש מחמירין בכל אופן בקמח הלח כי אין אנו בקיאין לידע איזה מקרי טיף טיף. וה"ה בדגן ג"כ דינא הכי דאם הדלף טורד עליו טיף אחר טיף אפילו כל היום כולו אינו בא לידי חימוץ ואם אינו יורד טיף אחר טיף נחמצין ע"י המים ואף כשיורד עליו טיף אחר טיף מיד שהפסיק צריך לטוהגן.

חמץ שאינה ניכרת למי מותר למכרו? דגן שנשבע בנהר או שנפל עליו מים ואין החמץ ניכר כשם שאסור לאכלו כך אסור לקיימו אלא מוכרו לישראל ומודיעו כדי שיאכלנו קודם הפסח אבל אין סומכין על הכרזה. וכשמודיעו מותר למכור לו אפילו הרבה ובלא הודעה אפילו מעט אסור למכור לו. ואם מכרו לאינו יהודי קודם פסח מוכר מעט לכל אחד ואחד כדי שיכלה קודם הפסח. ובע"פ כשעה חמישית בענין שא"א שיכלה קודם פסח אסור למכור לנכרי אפילו מעט ומ"מ במקום הפסד מרובה יש לסמוך דכ"ז בסתם נכרים אבל נכרי שידוע בו שלא יגע בו רק ישמרנו עד אחר הפסח ויחזירונו לו יכול למכור לו הרבה תבואה תמוצה. ואם החמץ ניכר מותר בין כשמוכרו לישראל ובין כשמוכרו לעכו"ם ויש מחמירין שמא יטחון העכו"ם וימכרם אכן למנהגנו שאין לוקחין קמח לפסח מן השוק ליכא למיחש ובמקום הדחק יש להקל. ובשאר איסורים שאין ניכר איסורם אסור למכור לנכרי אפילו מעט מעט.

דגן שנשבע או שירדו עליו מים מה דינם? דגן שנשבע בנהר או שנפלו עליו אפילו מעט מים אעפ"י שלא נתבקע ואפ"י שלא נתרך כלל אסור ודוקא ברשעה שיעור מיל אבל אם לא שהה עריין שיעור מיל לא החמיץ עריין וא"כ אפילו נעשה בפסח מותר למוכרו לנכרי קודם ששהה שיעור מיל ודוקא ע"מ לאכול תיכף. ודגן שהיה מונח בעלייה וירדו גשמים דרך הגג בכדי שיש לספק שמא נתלחלח הרבה אותן שנתלחלתו אסורות אבל שאר מקומות מותר להשהותן אבל לאכלן בפסח אסור, ואין להחמיר בזה רק במקום שאין הפסד כשהייתן אחר פסח אבל במקום הפסד או מניעת שמחת יו"ט יש להתיר אף באכילה, אבל אם נפל מעט מים או שלג על התבואה קודם הטחינה ויודע מקומו יגרוף החטים העליונים והשאר מותר. עכו"ם שאמר לישראל אחר שקנה ממנו החטים שהם לתותים אינו נאמן ואפילו אם הוא מסיח לפי תומו מיהו אם העכו"ם מוחזק לנאמן בעיניו אסור ואפילו אם לא היה מסיח לפי תומו.

חטים שבאו בספינה מה דינם? חטים שבאו בספינה אם הם יבשות וקשות ולא נשתנה מראיהן אחזוקי איסורא לא מחזקינן ומותר אפילו באכילה אבל אם נשתנה מראיהן או שהם לחות אסור אפילו להשהותן ומ"מ אם ידוע שבא עליהם מים יש לאסור החטה עצמה אף שלא נשתנה כלל. וכ"ז מיירי באותן הספינות שהחטים מונחים על עליות שבאמצע הספינה ואין החטים באים לתוך המים מה שתחתית הספינה שואבת וגם למעלה היא מכוסה מה שאין כן בספינות שתחתית הספינה ידוע שתמיד הוא מלא מים והחטים שקועים בהמים וגם למעלה היא מפורעת לכתחלה אסור לקנות אותן חטים לפסח בכל גונוי וכדיעבד בהפסד מרובה אפשר היה להקל מפני חשש גשמים למלמלה או מה שניתו עליהם מן המשוטות דאולי הוא רק זליפה מועטת אמנם צריך דרישה מן הסוחרים הבקיאים אם ידוע להם שיש ששים בהחטים שלמעלה נגד מה שתחתית הספינה מותר כדיעבד לאוכלם בפסח ואם לאו אסורים אפילו כדיעבד.

פל מים על הקמח מה יעשה? נפלו מים אפילו בפסח גופא על קמח או נתלחלה השק ממים ו"א אפי' נתלחלה מזיעת החומה יאחזו בידו כל המקום המלוחלח בשק עם הקמח שבמקום זה וצריך לאחוזו מן הקמח עם השק סביב הלחלוח כפי אומד הרעת עד היכן שהגיע הלחלוח ומעט יותר עד שיריק כל הקמח שבשק ונכון לכתחלה לרקד אח"כ גם לכל הקמח הנשאר ו"א דכ"ז אם הלחלוח היה לצד מטה של השק אבל בנפלו המים על השק מלמעלה לא מהני במה שיאחו מלמעלה במקום המלוחלח ואין להקל בלי ריקוד מדינא אף כדיעבד ומ"מ אפשר קודם פסח אין להחמיר בזה בדיעבד אם לא ריקד. ואם אי אפשר לעשות כנ"ל כגון שנתלחלח מצדו בהרבה מקומות או שחלק גדול משק נתלחלח או שזרקו השק ממקום למקום ומסתמא נתערב הקמח בתוכו ירקד הקמח והשאר מותר, ואם הוא ביו"ט שאסור לרקד קמח יותר מכפי הצורך לו ירקדנו ע"י עכו"ם ואם נפלו המים ביו"ט ולא שהו המים בקמח עדיין שיעור מיל יכול ליתן לנכרי במתנה.

אם כבר נתייבש הלחלוחית מה יעשה? אם נתייבש הלחלוחית לא מהני ריקוד ואפילו קודם פסח דמיפרך ומתערב עם השאר וחזור וניעור בפסח אפילו אם אפו קודם הפסח אלא ירקדנו וישמרנו עד אחר הפסח, ודוקא ריקוד לא מהני בנתייבש אבל לאחוזו במקום המלוחלח [ובאופן שלא טלטלו השק ממקום למקום ויש להכיר מקום המלוחלח היטב] שפיר מהני ואפילו בנתייבש בפסח והשאר מותר באכילה ומ"מ ראוי לרקד הנשאר, ו"א דאינו חוזר וניעור ומותר לאפות קודם פסח וכן הסכימו הרבה אחרונים דאחר שנאפה נעשה גוש אחד ונתבטל אינו חוזר וניעור ויקח קצת מן הקמח ויאכלנו קודם פסח ונתלה החמץ במה שאכל ויש לסמוך ע"ז במקום הפסד. ומ"מ יקח מצות אחרות ללילות ראשונות דאין זה שמור כהוגן וה"ה בכל היכי דמכשרינן מטעם ס"ס וכדומה.

נתייבש בפסח מה יעשה? אם נתייבש בפסח אסור להשהותו, ולהמחר יכול למכור לעכו"ם חרץ מדמי איסור שבו ולהרמ"א נוהגין לשרוף הכל, ובמקום הפסד גדול יכול למכור כל השק לעכו"ם חרץ ממעט הקמח המחומץ שבו, ודוקא ביש עכו"ם לפניו. אם ספק לחלוחו הוא ממי פירות יש להקל לאכלו בפסח ע"י ריקוד אף אם נתייבש בתוך הפסח ומ"מ אם אפשר לו בקל למצוא קמח אחר לפסח אין כראי לכתחלה לסמוך על ס"ס לאכלו בפסח אלא יצניענו לאחר הפסח וה"ה אם נתלחלח באיזה דבר שיש דעות בין הפוסקים אם הוא בכלל מי פירות או מים ג"כ מותר ע"י ריקוד.

נשכו עכברים בהשק של קמח מה יעשה? עכברים שנשכו השקים אם ניכר שאכלו מן הקמח ונתייבש הלחלוחית י"א שאם הוא תוך הפסח כולו אסור ולא מהני אחיות אותו מקום ואם הוא לפני הפסח ירקד הקמח וישתהו עד אחר הפסח או ימכרו ו"א דגם בזה מהני לאחוזו סביב מקום הנשוך עם הקמח שאצלו היטב והשאר ירקדו ויאכל בפסח ומהני עצה זו אפי' אם הוא תוך הפסח ומ"מ ראוי להחמיר כדעה קמייא שלא במקום הדחק או הפסד, וכ"ז כשהשק מונח במקומו בלא נענוע ולא נתערב הקמח אבל אם טלטל השק ממקום למקום או שנשכו בכמה מקומות בשק ו"א לתפוס ולנהל לא מהני עצה זו אף להמקילין, אבל מהני הרקידה במקום הפסד לאפות קודם פסח.

איזה לחלוחית מיקרי מים ואיזה מיקרי מי פירות? הטל ומי רגלים דאדם בין שהוא גדול בין שהוא קטן [אבל דבהמה ושאר בע"ח יש דעות בין הפוסקים אם מחמיץ ומי הפה והחוטם והעין והאוזן בין של אדם בין של שאר בע"ח מחמיצין אם שהה בלא עסק שיעור חימוץ אבל דם וחלב בקמ"ץ ובציר"י [וכן שומן] אפי' רותח וצלול וכ"ש נקש וזיעת אדם אינו מחמיץ וה"ה מי המרה ומותר לעשות ממנו עיסה לרפואה. וצואה בין דאדם בין דשאר בע"ח אינו מחמיץ ולפיכך אם נתלחלח שק של קמח בצואה מרקד הקמח והבצק הנמצא שם יורקנו לחרץ והשאר מותר. ודוקא בצואה אבל במים היוצא מפי הטבעת וכן בצואה שהיא רכה מאוד י"א דדינו כמי רגלים. חטים

<p>חטים שבדרכם מהשדה להבית אופה ירדו גשמים וע"י איזה סדקים נתלחלח קצת מבפנים הקרון שהזליכם מה דינם?</p>	<p>הג"ע בית המדרש בני ברק</p>	<p>לחשיב הלוח לחגיגות חסידות זמן חזרה דמי ציורים וטבלאות Tel / Fax / Fax on Demand 1 800 466-7593 www.NichasaPhone.org</p>
<p>Sponsored By: DollarPhone בנות הלימוד כל הזכויות שמורות להמפעל 'הילכתא דיומא' ואסור להעתיקם בלי רשות המנהלת המפעל</p>		

התנועה שגיליון זה משמש רק לאלו שכבר למדו ורוצים לחזור עליו בקצרה, אבל לא ללמוד מזה בתחילה, וכשי"כ שלא לפסוק מזה הלכה למעשה

כרכום וטאבא"ק וכדומה מהו לאכלן או להשהותן בפסח?
 המנהג במדינות אלו שלא לאכול כרכום או נעגלי"ץ אבל לשהותן מותר ואין אוסרין תערובתן ואפילו בפחות מס', מיהו לענין דבש ובלילת צוקער יש מחמירין לאסור אם לא היה ששים בתבשיל נגדו ומ"מ במקום הפסד מרובה או מניעת שמחת יו"ט יש להקל. ואף כרכום הגדל בגינת ביתו ונזהר בו מחמץ נוהגין בו איסור משא"כ שאר כל הפירות שנתייבשו על ידי ישראל ונזהר בהם מחמץ אין חוששים בהם למראית העין, והטאב"ק דרך לשרותו בשכר בקצת מקומות וצריך לסוגרו בחרד או לעשות מחיצה לפניו וכן הכרכום במקומות שנוהגין בו איסור, וטבא"ק ששואפין בחוטם מלחלחים ביי"נ ואסור בהנאה מדינא וראוי ליהדר שלא לשאוף אותו טבא"ק אף כל השנה, ויש לחקור אצל האומנין אם עושין כן כהיום.

תבשית שנתבשל ונמצא בו חטה מה דין המאכל והכלי? תבשיל שנתבשל ונמצא בו שעורים או חטים אוסרים הכל כמשהו אפילו בהנאה אפילו לא נתבקעו ואותם חטים או שעורים שורפים אותם. וגם כל הכלים שנשתמשו בהם לתבשיל זה בעודו חם שהיה סולדת בו אסורין להשתמש בהן בפסח אלא צריך להצניען עד אחר הפסח. ואם נתערב מעט מתבשיל זה לתבשיל אחר גם אותו התבשיל אסור וכן אם נשתמש בו בכף שהגיס בו בקדרה זו לקדרה אחרת בעודה רוחה ג"כ נאסר הכל. וי"א דאסור התבשיל אף בהנאה וי"א דבמקום הפסד מרובה יש לסמוך להתיר עכ"פ בהנאה. ולא מחלקינן בין אם החטה קרובה לביקוע או לא ועכ"פ נתרככה בעיני דאם לא נתרכך אפילו נמצא בחמץ אין לאסור, ואפילו אם נמצא בתבשיל ג' גרעינים שלא נתרככו לא אמרינן דמסתמא יש יותר ושמא הם מרוככים.

תרנגולת מבושלת שנמצא בה חטה מה דינה? תרנגולת מבושלת שנמצא בה בפסח חטה מבוקעת מותר למוכרה לנכרי אחרי שהסיר החטה ממנה ולא ישנה בביתו דילמא אתי למיכלה, ובמדינות אלו נוהגין לשרוף הכל ובמקום שיש הפסד מרובה מאוד יש להקל. ואם נמצאת ביום שמיני של פסח אפילו נעשה התערובות מקודם יום השמיני וה"ה אף אם עבר ושהה עד יום זה מותר להשהותה עד אחר הפסח ואז מותר אפי' באכילה, וי"א שאף בשביעי של פסח אם נמצא חטה בקועה בתבשיל או בתרנגולת כופה עליהם כלי עד מוצאי יו"ט ואז אוכל התבשיל או התרנגולת ושו"ף את החטה ובמקום הפסד יש לסמוך עי"ן וה"ה לענין נותן טעם לפגם מותר לשהותו אבל בחמץ גמור אף ביום אחרון אסור לשהותו.

מצה אפוי' שנמצא בה חטה מה דינה? אם נמצאת חטה שנתרככה אע"פ שלא נתבקע בעיסה או במצה אפוייה יסיר ממנה כדי נטילת מקום והשאר מותר, ודוקא לענין אכילה אבל בהנאה יש להקל בהפסד מרובה בלא נתבקע אף בלא נטילת מקום. ויש אוסרין כל העיסה או אותה מצה וכן נוהגין תוך הפסח לאסור אותה מצה שנמצא בה החטה ומתירין את האחרות בין שנמצא בה אפוייה או חיה ומ"מ בנתרככה ולא נתבקע אפשר שיש להקל בהפסד מרובה ע"י נטילת מקום.

חטה שנמצאת בעיסה שלשו למצות מה דינה? אם נמצאת בעיסה אוסר כל העיסה, ודוקא תוך הפסח אבל קודם הפסח אין אוסרין רק כדי נטילה אפילו נמצאת במצה אפוייה. ואם החטה היא מלאה מים ומלוחלח מעבר אל עבר יש לאסור כל העיסה ומ"מ אי איכא למיתלי שהיתה בלועה ממקום אחר ממים ונפלה לתוך המצה תולין במצוי בין להקל בין להחמיר ולא מקרי ספק כלל. ומי שהיה בידו עיסה וחתך ממנה כמה מצות ונתן לאחרים ונשארה מצה אחת בידו ונמצאת עליה חטה כל המצות שמאותה עיסה אסורות, וי"א דאף בכאן יש להקל בשאר מצות ובמקום הפסד מרובה יש להקל, וכן הדין באחד שלקח מחבת כרוב בקערה והוליתו לבית אחר או למקום אחר ושם נמצא חטה בקועה הכרוב שבחבת מותר אבל אם נמצא החטה בחבת או אף מה שבקערה בבית אחר אסור, ומ"מ במקום הפסד מרובה יש להקל אפילו אם נמצא בחבת לאותן הבע"ב שלקחו מקודם אם לא כשלקחו תיכף נמצא בחבת שלא היה להתחמץ בזה הזמן, וי"א דכל זה כשהחטה בקועה אבל אם לא נתבקעה רק כשנתרככה יש להתיר אפילו הכרוב שבחבת אם יש שם הפסד מרובה. ואם אין הציר עולה ע"ג הכרוב בלא"ה יש להתיר הכרוב שבחבת ואינו אסור רק מקום שנמצא עליו והשאר מותר.

אימתי צריך לחשוש שהחטים נתחמצו? שנה שרכו גשמים וירדו על ערימות שבשרות עד שהיו קצת מהשבלים שעל הערימות מעלים צמחים אין חוששין לסתם חטים של אותה שנה כל שאין רואין בהם סימן חימוץ ואף אותן ערימות שראינו שנפלו עליהן גשמים תולין להקל ומ"מ אם רואה בהחטים שהובא לפניו שיש בהם מצומחים צריך לבדוק אם יש שם ששים נגדם, וכשמוליקינן החטים למכור והגשמים יורדין על השקים עד שהשק כמעט כולו שרוי במים וגם החטים נתלחלו אסורים מדינא בפסח, וגם צריך להזהיר להמוכרי תבואות בשנה שרכו גשמים או שירדו מים על השקים דאוי מחויבים למכור התבואות כדין מכירת חמץ ואסורים למכור מהם לנכרי אחר זמן איסורו. מותר לקנות חטים לפסח אף שהיו נעצרים בבורות כל שלא ראינו בהם שינוי במראיתן ואינם לחות.

אימתי צריכין לקצור החטים שלא יתחמצו במחובר? דגן שבמחובר שנתייבש לגמרי ואינו צריך ליניקה מקבל חימוץ אם ירדו עליו גשמים גשמים מרובין אבל ע"י זליפה מועטת שירד על השבלים לא חיישינן ומותר אפילו למצת מצוה, ומטעם זה נוהגים החרדים שיהיו כל המצות שלהן משומרים משעת קצירתה ולפעמים מניחין לייבשן במחובר יותר מדאי מפני שאין להם פנאי לקצור וזו שקורין שמורה קוצרין אותן בעוד שהן לחין קצת. חטים שנמצאו בהם מבוקעות אותן שאין מבוקעות מותרות ודוקא כשאין לחות ומ"מ צריכין לברר מהן המבוקעות או שיהיה עכ"פ ששים נגדם.

דבש ומע"ד של נכרי מהו לאכלם ולשתותם בפסח? רבש של נכרי אין מחזיקים בו איסור ואוכלים אותו בפסח ודוקא לאכול הרבש בעין כמות שהוא אבל ללוש בו עיסה אסור, מיהו המנהג במדינות אלו שלא לאכול דבש רק אותו שמביאים בחביות מן הכוורת שעושין ממנו משקה נוהגים לאכול אף בעין וכן לעשות ממנו משקה מע"ד ואפילו בפסח שרי משום שמחת יו"ט אם אין לו משקה אחרת אבל מה שמביאין בכלים קטנים אסור לאוכלו ואף לעשות ממנו משקה בפסח ויש מחמירין בזה אף קודם פסח וכן מחמירין שלא לאכול דבש בעין בפסח אף מאותן הבאין מחביות גדולות [אם לא אותן שמביאין עם החרדים הקטנים שלם כמו שהוא מונח בכורת שעדיין לא נתרכך], ולמעשה בעשיית משקה מע"ד קודם הפסח נוהגין להקל אף מאותן שבאין בכלים קטנים [אם לא שידוע שבאותן מקומות הדרך לערב קמח הרבה] ומ"מ המחמיר בזה שלא לעשות משקה מע"ד כ"א מהרבש הבא בחבית עם השעורה תע"ב. ולאכול בפסח דבש בעין הבא מן החביות תלוי במנהג המקומות ובמדינותינו המנהג להקל. ומ"מ צריך לחקור ולידע מנהג המקומות כי יש מקומות שנותנין לחם בכורת בשעת רדייה או שאר דברים של חמץ ואז אסור הרבש לאכול בעין בפסח אבל מותר לעשות ממנו משקה מע"ד קודם פסח.

פירות יבישים מהו לאכלם בפסח? תאנים יבישים וענבים יבישים גדולים או קטנים תלוי במנהג המקומות ונהגו במדינות אלו להחמיר שלא לאכול שום פירות יבישים אם לא שידוע שנתייבשו בדרך שאין לחוש לחמץ ומ"מ נוהגין היתר לעשות מהם משקה בפסח ששו"רין אותם במים עד שנקלט טעמן בתוך המים ושותין המים בפסח אבל אין מקילין כ"כ לבשל אותם בפסח כדי לשתות מי בישולם בפסח ובקצת מקומות נוהגין להחמיר במי שרייתן כמו במי בישולם [אא"כ שארן ובישולן קודם פסח] וע"כ טוב לסגן הרוטב מן הפירות בע"פ קודם הלילה.

צוקר מהו לאכלו או להשהותו בפסח? צוקר אפילו להשהותו אסור וביום טוב האחרון אוכלין פירות יבישים וצוקר קנדי"ל שאין בו חשש חימוץ ומ"מ בשאר ימים אין לאכלם כ"א ע"י הכשר, וצוקר המבושל הנחתך לחתיכות אסור להשהותם ואין לאכלם אפי' ביו"ט האחרון. ומיני בלילות צוקער שמחפין בהם מיני פירות ובשמים וכ"ש אותן העשוין כמין חררות קטנות מבלילות צוקער אסור להשהות מדינא וכ"ש לאכלם אפילו ביו"ט האחרון של גליות. ואף דלכתחלה יש ליהדר שלא להשהות צוקער קנדי"ל שלנו ובלילות צוקער מ"מ אם עבר והשהה אותן אין לאסור אחר הפסח. ואותו שאנו קורין הו"ט צוקער שעשוי ככובע אין מערבין בו קמח ומ"מ נהגו למכרו לכתחלה [ובריעבר מותר לאחר הפסח וגם ביו"ט האחרון אוכלין אותן] ואותו שיש לו כתב הכשר מהרב ממקום עשייתו נוהגין לאכלו לכתחלה אכן הצוקער שעשוי דק יש בו יותר חשש חמץ מתערובות קמח ואסור להשהותו ומ"מ בדיעבד שעבר והשהה אותם אין לאסור גם בזה.

<p>צוקער שלנו האם מותר להשהותו והאם צריך הכשר לפסח?</p>	<p>הנהגת בניצוד</p>	<p>חשיב הלכה להצוות וחסרות דמי תורה דמי צדוקים וטובלנות Tel / Fax / E-mail 1 800 466-7593 www.NicholasPhone.org</p>
<p>Sponsored By: DollarPhone זכות הלימוד</p>		<p>כל הזכויות שמורות להמפעל 'הילכתא דיומא' ואסור להעתיקם בלי רשות מהנהגת המפעל</p>

להתוודע שגליון זה משמש רק לאלו שבבר למדו ורוצים לחזור עליו בקצרה, אבל לא ללמוד מזה בתחילה, וכש"כ שלא לנסוק מזה הלכה למעשה

אם הוא הפסד מרובה כיון דההגעלה היה קודם פסח, ואם הירידה היה ג"כ קודם הפסח נתבטלו המים בששים במים שבבור ויש מחמירין דאפילו אם יש ס' נגדם אין להשתמש באותן מים לכתחלה כיון דאפשר בקל למצוא מים אחרים. ודוקא שהגעילו קודם זמן איסורו דאל"ה אין להגעיל כלי שהוא בן יומו, ואם היורה לא היתה בת יומא אף המי הגעלה עצמן מותרין בפסח כיון שהגעילו קודם פסח. ואם ההגעלה היה בתוך הפסח אז אפילו אם היורה אינה בת יומא אסור המים שבבור. אם נמצא גרעיני תבואה בבאר מים בפסח ראוי לזוהר בכל מה דאפשר שלא להשתמש באותן מים בפסח ומ"מ אם אין לו מים אחרים יש להתיר. מי שרוצה לשאוב בפסח מבארות של עכו"ם או מבארות של ישראל שלא נזהר בהן מחמץ כל השנה נכון שיסנן המים בבגד נקי בכל פעם ששואב.

מלחו תרנגולת ומצאו בה חטה מה דינה ? אם נמצאת חטה בתרנגולת אפילו נתרככה לכד קודם מליחה די בשטיפה ואפילו אם הודח התרנגולת ומ"מ הדחה בעי ואין לו לסמוך על ההדחה שמדיחו אחר המליחה, ואם אחר מליחה די בקליפה וכל זה כשנמצא בעוד שמלח עליו אבל אם נמצא לאחר שנמלח והודח די בשטיפה בעלמא, ודוקא כשנמצא על התרנגולת מבחוץ אבל אם נמצא בתוך התרנגולת צריך קליפה, ויש מחמירין לומר שמעמיק כל סביבותיה וחותר ומשליך ואם נמלחו עמה תרנגולות אחרות קולף את כולם, ודוקא כשנמצא החטה על התרנגולת אבל אם נמצא תוך התרנגולת אין האחרות צריכין קליפה. ויש מחמירין לאסור כל מה שנמלח ביחד אבל העיקר לאסור אותה חתיכה כולה שנמצאת החטה עליה ולהתיר האחרות ע"י קליפה קצת ובאופן שיש לספק שמא נגעה החטה גם בהן ואף אם ידעינן בודאי שלא נגע אלא באחד מהם ולא ידעינן באיזה נגע כולן טעונין קליפה ואם נתבשל בלי קליפה אוסרת תערובתן.

מהו למכרם לנכרי או להשהותן בביתו ? אם רוצה יוכל למכור הכל לנכרי, וי"א דדוקא בשאר חתיכות אבל אותה החתיכה שנמצאת עליה החטה אין להתיר למוכרה וי"א דבמליחה מקילינן למכור אפי" אותה חתיכה ורק שיקלוף תחלה מן הבשר במקום שנמצאת עליו החטה. וי"א דמותר להשהות שאר החתיכות עד אחר הפסח וגם אותה החתיכה יוכל להשהות אותה רק שבה צריך לקלוף מתחלה מקום החטה וי"א דאותה החתיכה אסורה להשהות, ובנתרככה ולא נתבקעה יש להקל.

נמצא שם גם ציר מהדינו ? וכל זה דמקילין בחתיכות האחרות ע"י קליפה או ע"י מכירה לעכו"ם דוקא כשנמצא החטה על בשר מלוח בעת המליחה או אחר מליחה והדחה ומלחו פעם שנית לקדרה ומצאו החטה על הבשר בלא ציר אבל אם נמצא החטה בתוך הצייר כל מה שמונח בצייר יש לאסור וצריך ביעור אבל מה שמונח למעלה מן הצייר יעשה כנ"ל או שישנהו עד אחר הפסח, וכן אם נמצא חטה מונחת בחבית של כרוב מלוח אסור כל החבית ודוקא כשהצייר עולה ע"ג דאם אין הצייר עולה ע"ג הו"ל דין מליחה. אם נשאר מעט שכר בכלי ונטלו בתוכו מים והדיחו בהן בשר אחר מליחתו בפסח י"א דיש להתיר הבשר אף בלא קליפה אכן יש לקלוף מעט הבשר במקום שנגעו בו המים הללו וי"א דמדינא צריך הבשר קליפה כיון דאית ביה פילי ואפילו לא נמלח הבשר כלל.

מלגו תרנגולת ומצאו בה חטה מה דינה ? אם מלגו תרנגולת ואח"כ מצאו במים גרעין חטה בקועה אסורה התרנגולת, וי"א דכאן לכו"ע דוקא בקועה אסורה ולא בנתרככה וי"א דגם כאן בנתרככו ולא נתבקעו מותר רק בהנאה ולא באכילה, והסומך להתיר בזה בנתרככה בכלי שני אף לאכילה לא הפסיד, ואם לא נתרככה אפילו אם היתה המליגה בכלי ראשון ג"כ מותר.

נמצא החטה במים צוננין מה דינה ? אם נמצאת חטה בקועה או לחם חמץ בכלי של מים ואין בו כדי ליתן טעם והמים צוננים ובישלו באותם מים תבשיל או לשו עיסה מותר ואם ידוע שנשרה החטה מעל"ע במים אסור ואפילו אם יש לספק שמא נשרה מעל"ע במים יש להתמיר ומ"מ בחטה שאינה בקועה רק נתרככה אין להתמיר בספיקא, ואפילו בחטה בקועה דוקא כשנמצאה החטה ואח"כ בשלו באותן מים אבל אם נמצאת החטה במים אחר שבישלו יש להקל באיסור משהו. ויש מי שאוסר בכ"ז אם הוא בתוך הפסח ודוקא כשנמצא החטה ואח"כ בישלו באותן המים אבל אם נמצא אחר שבישלו אין להתמיר בצונן מספיקא. ויש מי שמתיר אפילו במליגת תרנגולים, וה"ה אם התרנגולת עדיין במים אלא שהמים נצטנן תלינן שנפלה בעת שנצטנן המים ומותר לדעת המתירין בצונן. ויש מי שאוסר בשאר בשר שהניחה בחמץ אחר המליחה וההדחה ואחר שלקחה משם נמצא שם חטה בקועה ומתיר בתרנגולת מכח ספק ספיקא.

המנהג למעשה בכל זה. ולענין מנהג נראה לאסור בשאר בשר או בחטה שלימה אפילו בתרנגולת ודווקא אם נמלגו התרנגולים אבל אם היו צוננין ושרו שם תרנגולים או שאר בשר ולאחר שנלקחו משם התרנגולים מצאו שם חטה בקועה אפילו שלמה אין לאסור מספיקא. אבל אם בודאי היתה החטה בשעה שנשרה הבשר במים אוסר צונן בתוך הפסח ויש פוסקים דאין לאסור בצונן בכל גווני וע"כ בשעת הדחק או בהפסד מרובה יש לסמוך להקל כדעתם ובפרט אם החטה אינה בקועה רק נתרככה. וכ"ז בחטה אבל פרוסת לחם או עיסה שנמצאת בתוך המים אסור אף בצונן.

נתערב התבשיל בתערובות מה דינו ? אם נתערבו התערובות ויש הפסד מרובה ומניעת שמחת יום טוב יש להתיר בספק דרבנן שאר תבשילין שיש בהן תערובות מאותה תבשיל של הבשר שנשרה במים אף אם מצאו הגרעין בעוד הבשר שם או נמלג ומצאו אח"כ חטה במים לאחר שהסירו הבשר או התרנגולת משם, ומותר אפילו נמלג בכלי ראשון, ואותו תבשיל אף בהפסד מרובה ומניעת שמחת יו"ט אסור בספק אחד דרבנן אכן בספק ספיקא מותר אף בלא הפסד מרובה, וכ"ז בס"ס דאיסור משהו שהוא דרבנן הא בס"ס דאיסור תורה יש להתיר רק בשהיה ומכ"ש למוכרה לנכרי אבל לא באכילה ודוקא היכא דאפשר בשהיה אבל אם א"א בשהיה מותר אף באכילה ובפרט היכא דאיכא ה"מ בוודאי אין להתמיר.

מי הגעלה או שאר דברים חמוצים שנתערבו במי השתי' מה דינו ? אם הגעילו יורה מחומצת בת יומא וירדו המים המחומצים לבור בתוך הפסח וההגעלה היה קודם פסח אסור לשותות מימיו בפסח בשביל שנתערבו, ואם עבר ובישל מהם תבשיל יש להתיר

<p>האם יש חשש לשרות מים מן הברזא בפינון או בלי פינון?</p>	<p>תגובת במציאות</p>	<p>לחשיב הלוח לחברות חסרות דמי הודו דמי ציורים וטבלאות Tel / Fax / Fax on Demand 1 800 466-7593 www.NicholasPhone.org</p>
<p>Sponsored By: DollarPhone זכות הלימוד</p>		<p>כל הזכויות שמורות להמפעל 'הילכתא דיומא' ואסור להעתיקם בלי רשות מהנהגת המפעל</p>

תרנגולת שנצלה בחטה עם תרנגולת אחרים מה דינם?

תרנגולת צלוייה שנמצאת בה חטה אפילו לא נתבקעה רק נתרככה [אבל לא נתרככה א"צ כלום] בתוך הפסח חותך מקום פיעפועו ומעמיק כל סביבותיה לפי אומד הדעת, ודוקא אם היה התרנגולת כחושה אבל אם הוא שמן במקום מגעו של החטה כולו אסור, ודוקא שנמצאת בתוכה אבל אם נמצאת על התרנגולת שומן התרנגולת הוי כמו פירות ואינו מחמיץ, ויש אוסרים את כולה ודוקא באיסור חמץ משא"כ בשאר איסורים, ולהמחמירין לעיל במליחה לאסור כולה כ"ש אם נצלה ע"ג גחלים דאין להקל בצלי יותר ממליחה, וכן יש מי שאוסר כל התרנגולות הצלויות עמה באותה שפוד הנוגעות זו בזו, ואם אינן נוגעות אינן אסורות, ואם התרנגולת שמינה אוסרת הכל אפילו אינן נוגעות ויש מקילין, ואין להתמיר בזה אלא במבוקעת ולא בנתרככה. ובלא היפוך השפוד להמחמירין לעיל במליחה גם צלי אסור כולה ואף כשהתרנגולת כחושה לגמרי אסורה כולה אבל אחרות יש להתיר בהפ"מ בידע שלא היפך השפוד.

חטה או שעורה שנמצאת בזפק מה דינו? חטה או שעורה שנמצאת

בזפק העוף לאחר שהכהבו אותו העוף מותר ומשליכין הזפק והחטה והשעורה צריך לשורפם ולא חשיבי כמעוכלים ואין חילוק בין שלמה או שבורה וי"א דאפילו שלמין חשובין כמעוכלין. ואם נמצאת החטה חרץ לזפק לאחר ההכהוב לכתחלה צריך לקלוף באותו מקום ובדיעבד אם בישל כך בלי קליפה מותר. המדקדקים נוהרים בפסח קודם ההכהוב וקודם המליחה לפתוח התרנגולת היטב או לחתכו לשנים ולכרוך היטב שלא ימצא בתוכו חטה.. כל עניני הפסח לא יעשה ע"י עכורים וכן ראוי שלא יעשה על ידי קטנים.

מהו להסתפר השערות והצפרנים בער"פ אחר חצות? העושה

מלאכה בערב פסח מחצות ולמעלה אפילו לעשות בחנם אסור אם הוא מלאכה גמורה ואינו רואה סימן ברכה מאותה מלאכה. ויש אוסרין אפילו על ידי נכרי ויש מתירין מחצות ולמעלה אפילו הוא עושה בביתו של ישראל וכן המנהג. ומותר להסתפר ע"י עכורים אחר חצות אף שמטה ראשו לצד המספר ומסייע קצת אבל ע"י ישראל אסור אפילו בחנם. ונטילת צפרנים אם שכח ליטול אותן קודם חצות יש להקל אפילו ע"י עצמו או ע"י אחר בחנם.

איזה מלאכות מותר לעשות בער"פ בחנם או בשכר? בד"א

כשעושה מלאכה להשתכר אפילו אינו מלאכה גמורה או בחנם והוא מלאכה גמורה לתפור בגדים ממש אפילו אם הם לצורך יו"ט אסור אבל מתקן הוא כליו ליי"ט וכן לצורך חבירו אם הוא בחנם ואפילו מעשה אומן מותר בזה, וכיבוס כליו הוא בכלל מלאכה גמורה ואסור. ולכובסת עכורים מותר בכל גווי ליתן אחר חצות. כל מה שמותר לעשות בחוש"מ כגון דבר האבד או שעושה מעשה הדיוט ולא מעשה אומן ויש בו צורך המועד וכיו"ב משאר דברים המותרים בחולו של מועד כ"ש שמותרים בע"פ אחר חצות וכן כל אותן שהתירו לספר ולכבס בחולו של מועד כגון הבא ממדינת הים והיוצא מבית האסורין מותרין ג"כ בע"פ אחר חצות. ומי שכותב ספרים לעצמו דרך לימודו מותר ולאחרים אפילו בחנם אסור, ופועל שאין לו מה יאכל מותר לעשות מלאכה להשתכר.

הלך ממקום שעושיין מלאכה בער"פ למקום שאין עושיין מה

דינו? קודם חצות מקום שנהגו לעשות מלאכה עושיין אפילו בשכר מקום שנהגו שלא לעשות אין עושיין מנץ החמה ולמעלה [וכל הלילה מותר] ואפילו בניהם אחריהם עד סוף כל הדורות אין רשאים לעשות ואפילו התרה אין מועיל, ודוקא מלאכות גמורות אבל שאר מלאכות אפילו מנהג ליכא. כשאדם הולך מעירו לעיר אחרת, וכל שבא לתוך תחומו של אותו המקום מקרי בא בישוב, ובעירו נהגו להקל באיזה דבר ובעיר שבא בה מחמירים בזה אם אין דעתו להשתקע בעיר הזאת בתמידות אינו חל עליו חומרי מקום זה מעיקר הדין ויכול לנהוג להקל כמנהג מקומו בצנעא בתוך ביתו אבל בפרהסיא אין לו להקל מפני המחלוקת. וכ"ז בדברים שאפשר לעשותן בצנעא ולא יתודע לאנשי המקום אכן בדברים שא"א לעשותן כ"כ בצנעא כמו מלאכה אין לו לעשות אף בצנעא בתוך העיר אלא יצא לשדה חרץ לתחום העיר ושם יוכל להקל כמנהג מקומו. ובדעתו להשתקע חל

עליו מנהג המקום תיכף כשבא לתחום העיר ואפילו אם ירצה אח"כ לצאת חרץ לתחומה של עיר ולהקל כמנהגו אינו רשאי.

הלך ממקום שאין עושיין מלאכה בער"פ למקום שעושיין מה

דינו? אם מנהג מקומו להחמיר והלך למקום שמקילין תלוי ג"כ בזה דאם דעתו להשתקע שם מותר לו להקל כמנהג אותו המקום ואם אין דעתו להשתקע במקום זה אסור לו להקל באותו דבר כמנהג המקום הזה ומ"מ אין לו להתראות בפני אנשי אותו מקום שיכירו בו שאינו נוהג כמורה מפני מחלוקת אלא יחמיר בצנעא. והיכי שא"א לו שלא ירגישו בו שהוא משה ממהגם יש לו לנהוג לקולא כמותם אפילו בשדעתו לחזור למקומו. ודוקא אם הרבר הזה אינו אסור מעיקר הדין אלא שנהגו לאיסור אבל דבר שהוא אסור מצד הדין אפילו איסור דרבנן ח"ו לעבור מפני מחלוקת. ואם מנהג אנשי מקומו להקל ועשה כמנהגו בצנעא ומצאוהו אנשי המקום שהוא בו עכשיו צריך להפסיק ממהגו שלא יכירו בו מפני המחלוקת אבל אם מצאו ת"ח אין צריך להפסיק ומ"מ לכתחלה לא יעשה כמנהגו אפילו בפני ת"ח.

איזה מלאכות מותר להתחיל בי"ד קודם חצות? אפילו במקום

שנהגו לעשות לא יתחיל בתחלת מלאכה בי"ד אפילו אם ירצה לעשותם לצורך המועד אע"פ שהוא יכול לגמרה קודם חצות אלא שלשה אומניות בלבד הם שמתחילים בהם במקום שנהגו לעשות ועושיין עד חצות ואלו הם החייטים והספרים והכובסים אם הן לצורך יו"ט אבל שאר אומניות אם התחילו בהם קודם י"ד יגמור עד חצות והוא שעושה אותן לצורך המועד. ויש מקילין שג' אומניות הנוכרים מתחילין ועושיין עד חצות אפילו במקום שנהגו שלא לעשות ובשאר אומנות להתחיל אסור בכל גווי אלא דאם התחיל קודם הנץ של יום י"ד מותר לגמור עד חצות אם הוא לצורך המועד ומכיון שהגיע חצות מחוייב להפסיק כאמצע מלאכה וכ"ז במקום שנהגו שלא לעשות אבל במקום שנהגו לעשות מותר בין להתחיל בכל המלאכות בין לגמור לצורך המועד ושלא לצורך המועד. ורצענין הוא בכלל שאר אומנות, וכ"ז לעשות מנעלים חדשים אבל לתקן המקורעים ליו"ט שרי להתחיל ולתקן עד חצות.

האם מותר להחזיר תרנגולת על הביצים בער"פ? תרנגולת

שישבה על הביצים שלשה ימים או יותר ומתה מושיבין אחרת תחתיה וכ"ש אם ברחה שמחזירין אותה למקומה אבל קודם לכן שעדיין ראויין קצת למי שדעתו יפה ואינו איסטניס לא מקילינן להושיב עליהם תרנגולת. ולהושיב לכתחלה תרנגולת על ביצים בע"פ אסור אחר חצות ויש מקילין ויש להקל לעת הצורך קצת ולרעה זו אם מתה מושיבין אחרת תחתיה אפילו אם הראשונה לא ישבה עליהן ג' ימים.

האם מותר להקיז דם בער"פ? אין להקיז דם בשום עריו"ט, ושרעפ"ן

שקורין באנקע"ס או קעפ זעצ"ן יש מתירין מלבד הו"ר שהוא יום הדין ועכ"פ בערב שבוועות יש להחמיר ובלילה שלפני עיו"ט מותר להקיז דם חרץ מליל הו"ר. ועיו"ט אחרון של פסח הכל מותר. וכ"ז כשרוצה להקיז לבריאות אבל משום סכנה אפילו בערב שבוועות מותר כשצו הרופאים בחולי שיש בו סכנה אבל בלא"ה לא.

באיזה אופן מותר לייחד בשר לפסח? אסור לומר לכתחלה על שום

בהמה בין חיה בין שחוטת בשר זה לפסח אפילו הוא קטן וגם אינו גדי וטלה אלא יאמר בשר זה ליום טוב אבל בדיעבד אין לאסור הבשר באכילה. ולא יאמר לחבירו צלה לי זרוע לפסח. וי"א דדוקא בהמה שהוא מין הקרב ע"ג המזבח ויש מחמירין גם על עופות ודגים ולכתחלה טוב ליהדר שלא לומר לפסח. ומה שנהגין לומר בל"א בשר זה "על" פסח אפילו אמר כן בגדי וטלה ליכא קפידא. וה"ה שאסור לאדם לומר הילך מעות הללו וקנה לי בהם בשר לפסח ואם אמר קנה לי בהם בשר על פסח מותר. וגדי שלם אסור לצלותו על ראשו ועל כרעיו ועל קרבו בע"פ אחר חצות או כליל פסח אעפ"י שלא פירש ואמר זה לפסח, ובאכילה אסור אפילו צלאו כמה ימים מקודם.

האם מותר לצבוע המנעלים (פאלישע"ן) בער"פ אחר חצות? כל הזכויות שמורות להמפעל 'הילכתא דיומא' ואסור להעתיקם בלי רשות מהנהגת המפעל **1 800 466-7593** www.NichePhone.org

בשלה אבל אם בשלה וכמו עשויין כדורים ממצה או מצה מבושלת בכלי ראשון מותר לאוכלה קודם שעה עשירית.

התחיל לאכול בהיתר ונמשכה סעודתו עד הלילה מה יעשה?

אם התחיל לאכול מצה עשירה קודם שעה עשירית אף שהתחיל בזמן היתר מ"מ צריך להפסיק ואינו מותר לאכול רק עד בין השמשות ואח"כ צריך להמתין עד שיהיה ודאי לילה ופורס מפה על השולחן ומקדש, ואם שחה יין מתחלה בתוך הסעודה אינו צריך לחזור ולברך ברכת היין רק קידוש לבד ואח"כ אומר הגדה כנהוג וכשמגיע לאכילה יברך רק על אכילת מצה ולא המוציא. [אכן לפי מנהגנו שמברכין על כל כוס וכוס אפילו בזה צריך לברך על כל כוס וכוס ולא מיפטר במה שברך מתחלה על היין בסעודה]. ולפי מנהגינו דאין נוהגין לאכול מצה עשירה אפילו בע"פ לא שייך דין זה דאם לא אכל פת מתחלה לא שייך לומר התחיל בסעודה.

סדר הכנת ליל יו"ט.

מצוה לרחוץ ולגלח בערב יום טוב וללבוש בגדים נאים כמו בשבת, ואחר חצות ילך לבית המרחץ ויטבול לכבוד הרגל ואחר תפלת המנחה נכון שיתעסק בדיני קרבן פסח. אין מברין האבל בערב פסח. יהיה שלחנו ערוך מבעוד יום כדי שיהיה אפשר לו להתחיל הסדר תיכף משתחשך ואף אם הוא בבית המדרש ועוסק בלמודו יקום וה"ה לענין תפלה צריך לזרו עצמו לקרות ק"ש ולהתפלל ולילך תיכף לביתו מפני שמצוה למהר ולאכול בשביל התינוקות שלא ישנו אבל לא יאמר קידוש עד שתחשך לאחר צאת הכוכבים ולא בין השמשות.

האיך מסדרין מטת ההסיבה? יסדר שלחנו יפה בכלים נאים כפי כחו ויכין מקום מושבו שישב בהסיבה דרך חירות ראשו מוטה לצד שמאל על המטה או על הספסל וכרים תחת ראשו אצל השולחן. ואפילו עני שאין לו כרים ישב על הספסל ולצד שמאלו ואם אין לו ספסל והוא יושב על הקרקע גם כן צריך להסב על צד שמאל, אם סומך עצמו על ברכי חבירו גם זה מיקרי הסיבה ע"פ הרחק אבל לא על ברכי עצמו. כשהוא מיסב לא יטה על גבו ולא על פניו ולא על ימיו אלא על שמאלו ואין חילוק בין אטר לאחר ויאכל אותו הפעם בימין כל אדם, ובדיעבד אם היסב על צד ימין יצא.

נשים, אבל, בנים, תלמידים, עבדים, האם מחויבים בהסיבה?

נשים לא נהגו להסב. אבל תוך י"ב חודש על אביו ואמו או תוך שלשים על שאר קרובים כגון שלא נהג שבעה לפני הרגל אף שהוא חייב בהסיבה מ"מ הנכון שלא יסב על מטה כבודה וכלולה אלא יסב בשינוי קצת על מטה וכו' אחד תחת מראשותיו או על ברכי חבירו. וקטל נהגו שלא ללבוש ומ"מ הלושב אין מוחין בידו. בן אצל אביו צריך הסיבה אפילו הוא רבו מובהק. תלמיד לפני רבו אסור להסב אפילו אינו רבו מובהק אלא אם כן יתן לו רבו רשות שירשהו בפירושו ואז מהני אפילו ברבו מובהק ומחויב להסב. ודווקא כשאוכלין על שלחן אחד אבל אם אוכל על שלחן בפני עצמו צריך להסב אע"פ שהוא בפני רבו וי"א דכל שרואהו רבו אינו יכול להסב וטוב שיטול ממנו רשות. השמש צריך הסיבה אפילו בפני ארונו וה"ה פועל שיש לו תלמיד ללמדו אומנות חייב התלמיד בהסיבה וכן עבדים עבדים חייבים בהסיבה עכ"פ בכזית ראשון כשמש.

לא שחה אחד מהד' כוסות בהסיבה מה יעשה? אם לא שחה כוס שלישי או רביעי בהסיבה אין לחזור ולשתות בהסיבה אבל בשני כוסות ראשונות יחזור וישחה בלא ברכה, ולמנהגו שאין שותין שום כוס אפילו בין כוסות ראשונות הוא ליה כנמלך ואם שוחה צריך לברך. ולפ"י אפילו בין ראשון לשני אין כדאי שיחזור וישחה ולכן לא יחזור וישחה ומיהו אם שכח ולא היסב בכוס שני יחזור וישחה בהסיבה בלי ברכה דלא הוא כנמלך וסומך על ברכת כוס שני. ונכון שקודם שמברך על כוס ראשון יהיה ברעתו לחזור ולשתות בין הכוסות הראשונות ואז אפילו יטעה וישחה כוס ראשון בלי הסיבה יוכל לשתות כוס אחר בהסיבה ובלי ברכה. וכן באכילת מצה צריך שיחזור ויאכל הכזית מצה ובלא ברכה מיהו באפיקומן אם שכח לאכול בהסיבה לא יחזור ויאכלנו דאסור לאכול שני פעמים אפיקומן. ולכתחלה יסב כל הסעודה באכילתו ובשתייתו ובדיעבד יצא בשעת אכילת כית מצה וד' כוסות ולגבי שמש כיון שהוא טרוד דיינין ליה כדיעבד לגבי כל אדם.

מה הוא בכור להתענות בער"פ? הבכורות מתענין בערב פסח בין בכור מאב בין בכור מאם ומ"מ לגדול הבית לא הצריכו להתענות. והבא אחר נפלים צריך להתענות ודוקא בנפל ודאי אבל במי שנולד אחר בן ט' אע"פ שמת תוך י' אין צריך להתענות ובכורים כהנים ולויים צריכים ג"כ להתענות ואפילו אם היו רק בכורים מאם. נקבות בכורות אין מתענים. תענית בכורים צריך להשלים עד זה"כ ואם חש בראשו או בעיניו אין צריך להתענות ואדם שהתענית קשה לו וקרוב הדבר שלא יוכל לקיים אכילת מצה ומרור ושתיית ד' כוסות כתיקונם מוטב שלא להתענות ומ"מ בזה ובה טוב יותר שיאכל רק מיני תרגימא.

הל בשבת או בער"ש מתי מתענין והאם אומרים עננו? אם חל ערב פסח בשבת י"א שמתענים הבכורות ביום ה' וי"א שאינם מתענים כלל ויש לנהוג כסברה הראשונה, ואם קשה להם התענית ביום ה' משום דצריך לבדוק החמץ בלילה ולפעמים יש לו הרבה חדרים לבדוק ואינו רשאי לסעוד קודם הבדיקה יטעום מעט קודם הבדיקה או יצוה לאחר לבדוק והם יאכלו, ואם חל בע"ש יתענו באותו יום. הבכורים אומרים עננו בשומע תפלה במנחה כשמתענים ואם עשרה בכורים מתפללים ביחד ואחד מהם ש"ץ כשמחזיר התפלה יאמר עננו בש"ת ומ"מ לכתחלה טוב שלא יהיה הבכור ש"ץ כשעשרה בכורים מתפללים יחד.

קטן בכור מי מתענה תחתיו? ונוהגין כשהאב בכור האם מתענה תחת בנה הבכור כשעדיין קטן וי"א דא"צ להתענות ובמקום שמצטערת יש להקל וכ"ש אם היא מעוברת או מניקה ומצטערת יש להקל אף אם אין לה בעל שיתענה בשביל בנה וכן יולדת כל י' יום אין לה להתענות עבורו בכל גונוי אכן אם התחילה פ"א להתענות עבורו הוא נדר וצריך התרה, ואם אין האב בכור הוא מתענה בעד בנו עד שיגדל ובעוד שלא נתמלאו לבנו י' יום אין צריך להתענות בשבילו.

האם מותרים הבכורים לאכול בסעודת סיום מסכת? אם מותרים הבכורים לאכול בסעודת מצוה תלוי במנהג המקומות יש שנהגו להחמיר ולפ"י אם רוצה לאכול על סעודת פדיון הבן או ברית מילה צריך התרה לבד המוהל והסנדק ואבי הבן יכולים לאכול אף בלי התרה ואע"פ כן צריכים לפרוע תענית אחר אחד הפסח ויש שנהגו הבכורים להקל ולאכול בסעודת מצוה וכן נוהגין כהנים לאכול אף בסעודת סיום מסכת ואף שהבכורים בעצמן לא למדו את המסכת מ"מ כיון שאצל המסיים הוא סעודת מצוה מצטרפים לסעודתו והמנהג שמתקבצים להמסיים קודם שסיים ומסיים לפנייהם המסכת ושומעים ומצטרפים עמו בסיומו ואח"כ עושין סעודה.

מה מותר לאכול בער"פ אחר חצות? אסור לאכול פת אפילו מצה עשירה מתחלת שעה ד' אחר חצות היום ואפילו אם התחיל לאכול פוסק כדי שיאכל מצה לחיאבון אבל אוכל מעט פירות או ירקות בין חי בין מבושל או בשר ודגים וביצים וכה"ג אבל מחמשת המינים שמבושל במי פירות אסור, אבל לא ימלא כריסו מהם ואם הוא איסטניס שאפילו אוכל מעט מזיק באכילתו הכל אסור. ויין מעט לא ישחה ובפחות מכוס או עכ"פ מרוב כוס שרי אבל לשתות יין הרבה מותר, ושתי כוסות של רביעית או רובן יש לחשוב להרבה ושרי, ומ"מ לא ישחה כ"כ עד שיהא שבע.

איזה מצה מותרים לאכול בער"פ? קודם שעה עשירית מותר לאכול מצה עשירה שנילושה במי פירות ואפילו לש במים ועירב בה קצת מי פירות נמי אין יוצאין בה משום מצה כל שטעם מי פירות נרגש בה ובע"פ מותר באכילה ובמדינות אלו אין נוהגין ללוש במי פירות, אכן אם יודע שימשך סעודתו בתוך שעה עשירית לא יתחיל לאכול אפילו קודם ט'. אבל מצה שיוצא בה בלילה אסורים לאכול כל יום י"ד מעמד השחר ויש נוהגים שלא לאכול מצה מראש חודש. ומצה נפוחה או כפולה אף שממירין בה לחשבה כחמץ מכל מקום אסור לאכילה מעמד השחר ואילך. וקטן שאינו יודע מה שמספרין בלילה מיציאת מצרים מותר להאכילו כל היום ואם מבין אסור ואין חילוק בין קטן לקטנה. ונוהגין למעט באכילת מצה ביום ראשון כדי לאכל בליל שני לחיאבון ומן המנחה ולמעלה מן הדין צריך ליזהר בכל יו"ט ראשון. מצה שנאפה כתקנה ואח"כ נתפררה ונילושה ביין ושמן בין שנאפית אח"כ שנית בין שלא נאפית ורוצה לאכול כמו שהיא אינה נקראת מצה עשירה ואסורה לאכול בערב פסח ומ"מ לצאת בה ידי מצה בלילה אין כדאי, וכ"ז בשלא

<p>ע"פ שח"ל להיות בשבת האם מותר לאכול בסעודת שחרית מצה עשירה?</p>	<p>הגות במצות</p> <p>כל הזכיות שמורות להמפעל 'הילכתא דיומא' ואסור להעתיקם בלי רשות מהנהגת המפעל</p>	<p>להשיג הלוח להבנות חזרות דמי חזרה דמי ביורים וטבלאות Tel Fax 1 800 466-7593</p>	<p>השולחן ערוך</p>
---	--	---	--------------------